

BO Anttinen Martti(VM)

18.01.2013
JULKINEN

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 muuttamisesta Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoituksen osalta (varainhoitoasetus)

U/E-tunnus: U 63/2012 vp

EUTORI-numero: EU/2012/1440

Ohessa lähetetään perustuslain 96§:n mukaisesti 25.10.2012 annettua valtioneuvoston kirjelmää täydentävä selvitys Euroopan unionin varainhoitoasetuksen muuttamisesta Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoituksen osalta.

Lainsäädäntöneuvos

Martti Anttinen

LIITTEET Perusmuistio VM2013-00011

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi

BO Liinamaa Armi(VM)

09.01.2013
JULKINEN

Asia

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 muuttamisesta Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoituksen osalta (varainhoitoasetus)

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

EU/2012/1440

U-tunnus / E-tunnus:

U 63/2012 vp

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Euroopan komissio on 12.9.2012 tehnyt ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (COM(2012) 499 final). Komissio esitti ehdotuksen yhteydessä valmisteluasiakirjan varainhoitoasetuksen muuttamisesta lisäämällä siihen uusi eurooppalaisten poliittisten puolueiden rahoittamista koskeva osasto (COM(2012) 500 final). Komissio liitti varainhoitoasetukseen tehtävät muutokset mukaan valmisteluasiakirjan muodossa, koska EU:n yleiseen talousarvioon sovellettavia uudistettuja varainhoitosääntöjä ei ollut tuolloin vielä muodollisesti hyväksytty. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat sittemmin hyväksyneet uudistetut varainhoitosäännöt, ja komissio on voinut 29.11.2012 tehdä virallisen ehdotuksen varainhoitoasetuksen muuttamisesta. Komission varsinainen ehdotus vastaa aiempaa valmisteluasiakirjaa.

Koko asetusehdotuspakettia on syksyn ajan käsitelty yleisten asioiden työryhmässä. On mahdollista, että varainhoitoasetuksen käsittely ainakin joiltain osin käydään budjettikomiteassa.

Asiakirjat:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 muuttamisesta Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoituksen osalta, COM(2012) 712

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

SEUT 322; tavallinen lainsäätämisyjärjestys

Käsittelijä(t):

Armi Liinamaa, VM/BO, p. 040 485 6900

Suomen kanta/ohje:

Suomen aiemmin muodostamat kannat ovat edelleen voimassa.

Suomi suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti koko poliittisia puolueita ja säätiöitä koskevan asetusehdotuspaketin tavoitteeseen vahvistaa Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden asemaa. Moni varainhoitoasetusehdotukseen sisältyvistä yksityiskohdista tarvitsee kuitenkin vielä lisäselvityksiä. Suomi arvioi osana ehdotusten jatkokäsittelyä, onko poliittisten puolueiden rahoitusta koskevalle erityismääräykselle riittäviä perusteita. Suomi katsoo, että on vielä tarpeen arvioida, ovatko komission ehdotukset varainkäytön nykyistä suuremmasta joustavuudesta tarkoituksenmukaisia, ja ovatko ne tasapainossa ehdotettuun valvontaan nähden. Suomi pitää tärkeänä, että unionin varainkäyttöä ohjaavat kurinalaisuus, avoimuus ja budjettiperiaatteiden noudattaminen.

Suomi tarkastelee kantaansa osana asetusehdotusten kokonaispakettia.

Pääasiallinen sisältö:

Euroopan komissio on 12.9.2012 tehnyt ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (EU-puolueasetus) (COM(2012) 499 final). Komissio esitti ehdotuksen yhteydessä valmisteluasiakirjan varainhoitoasetuksen muuttamisesta lisäämällä siihen uusi eurooppalaisten poliittisten puolueiden rahoittamista koskeva osasto (COM(2012) 500 final). Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavat varainhoitosäännöt tulevat uudistettuna voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Koska uudistettuja varainhoitosääntöjä ei ollut syyskuussa vielä muodollisesti hyväksytty, komissio ei tehnyt virallista ehdotusta varainhoitoasetuksen muuttamisesta. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat sittemmin hyväksyneet uudistetut varainhoitosäännöt, ja komissio on voinut 29.11.2012 tehdä virallisen ehdotuksen varainhoitoasetuksen muuttamisesta. Komission varsinainen ehdotus vastaa aiempaa valmisteluasiakirjaa.

Nykyisin Euroopan tason poliittisia puolueita ja säätiöitä rahoitetaan avustusten kautta. Komissio ehdottaa, että jatkossa säätiöt rahoitettaisiin edelleen avustusjärjestelmän kautta, mutta Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitusta varten perustettaisiin oma osasto.

Seuraavaan on lyhyesti kirjattu ehdotuksen pääkohdat.

Komissio katsoo, että poliittisten puolueiden toiminta edellyttää avustusjärjestelmää suurempaa joustoa ja reagointia ajankohtaisiin tapahtumiin. Avustusjärjestelmä edellyttää, että rahoituspyyntöön liitetään vuotuinen työohjelma ja alustava talousarvio. Tällä perusteella komissio ehdottaa, että luovutaan edellä mainitusta menettelystä, koska sitä ei vaadita yhdenkään jäsenvaltion lainsäädännössä. Tästä syystä rahoitusosuudet olisi myönnettävä ilman vuotuisia työohjelmia tai arvioituja toimintabudjetteja.

Varainhoitoasetukseen on otettu rahoituskelpoisuutta koskevat edellytykset. Rahoituskelpoisuuteen tarvitaan Euroopan tason poliittisten puolueiden rekisteristä (joka on perustettu Euroopan parlamenttiin) todistukset. Todistuksissa vahvistetaan, että

Euroopan tason poliittiset puolueet on rekisteröity asianmukaisesti, että ne täyttävät vaaditut velvoitteet (esimerkiksi tilinpäätöksen esittäminen) ja että niitä ei ole suljettu rahoituksen ulkopuolelle, eikä niille ole määrätty mainitun asetusehdotuksen mukaisia hallinnollisia seuraamuksia.

Komissio ehdottaa valintakriteereistä luopumista. Komission mukaan ei ole paljonkaan merkitystä sillä, että todennetaan Euroopan tason poliittisten puolueiden taloudellinen ja toimintakyky kansalaisten edustamiseksi, varsinkin kun vuotuista työohjelmaa tai alustavaa talousarviota ei toimiteta.

Asetukseen on otettu säännös, jonka mukaan Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitusosuuksia pienennettäisiin, tai ne peruutettaisiin ja mahdollisesti maksettu ennakkorahoitus perittäisiin takaisin, jos puolue poistetaan rekisteristä tai sille määrätään hallinnollisia seuraamuksia rahoitusosuuden kattamana varainhoitovuonna.

Komission mukaan Euroopan tason poliittisten puolueiden olisi perusteltava jälkikäteen, että unionin varoja on käytetty asianmukaisesti.

Uudessa osastossa ei estetä Euroopan tason poliittisia puolueita muodostamasta vararahastoja omista lähteistään. Komissio ehdottaa myös lisäjoustoa EU-varojen käyttöä koskevien aikarajojen suhteen. Komissio perustelee muutosta vaalisyklillä. Komissio ehdottaa, että rahoitusosuudet olisi käytettävä korvattavien menojen kattamiseen sitä varainhoitovuotta seuraavien kahden varainhoitovuoden aikana (n+2), joksi ne myönnettiin.

Rahoitusmenetelmien osalta komissio ehdottaa avustusjärjestelmää vastaavasti, että rahoitusosuudet voidaan maksaa joko prosenttiosuutena aiheutuneista kuluista tai ennalta määriteltynä kertakorvauksena, yksikkökustannuksina ja kiinteänä summana.

Komissio ehdottaa, että rahoitusosuudet maksettaisiin yhtenä 100 prosentin ennakkorahoituksena.

Ennakkomaksuista kertyneet korot tulisi varainhoitoasetuksen 5 artiklasta poiketen käyttää korvattavien kustannusten maksamiseen seuraavien kahden varainhoitovuoden aikana.

Uuteen osastoon sisällytettäisiin myös vakiosäännökset Euroopan parlamentin, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamasta valvonnasta, sekä avustusjärjestelmää vastaava seuraamusjärjestelmä (hallinnolliset ja taloudelliset seuraamukset).

Komissio ei ainakaan tässä vaiheessa ole antamassa uutta osastoa koskevaa, SEUT-sopimuksen 290 artiklaan perustuvaa delegoitua säädöstä.

Kansallinen käsittely:

U 63/2012 vp on käsitelty oikeusministeriön johdolla. Kirjelmäluonnos oli EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 17.–19.10.2012 ja institutionaaliset kysymykset –jaostossa (EU 40) 17.10.2012.

Oikeusministeriö järjesti ehdotuksista kuulemistilaisuuden eduskuntapuolueille 14.11.2012.

U-jatkokirjelmä, EU 34 (budjettiasiat) -jaoston kirjallinen menettely 8.- 9.1.2013

Eduskuntakäsittely:

U 63/2012: PeVL 23.11.2012

Käsittely Euroopan parlamentissa:

Euroopan parlamentin budjettivaliokunta on varainhoitoasetuksen käsittelystä vastaava vastuuvaliokunta. Esittelijänä toimii Ingeborg Gräßle (EPP, DE). Alustavan aikataulun mukaan budjettivaliokunta äänestäisi huhtikuussa, ja täysistunto hyväksyisi parlamentin mietinnön kesäkuussa 2013.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

Varainhoitoasetuksen muutosehdotuksilla ei ole välitöntä vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön. Muilta osin eurooppalaisia puolueita ja säätiöitä koskevien asetusehdotusten vaikutuksia on arvioitu U-kirjelmässä U 63/2012 vp.

Taloudelliset vaikutukset:

Komission mukaan ehdotuksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä alustavissa työryhmäkäsittelyissä ole saatu asiaan selvennystä. Joitakin vaikutuksia esimerkiksi uudella n+2 -säännöllä olisi. Mahdolliset taloudelliset vaikutukset osoitettaisiin osana Suomen EU-maksua.

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

-

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
